

I artikel nr 11 i denna serie, i Diskulogen nr 71, behandlades de olika sökmöjligheterna i Disgen 8, dvs. funktionen Välj person (verktygsknappen gula ansiktet) respektive funktionen Sök person (verktygsknappen kikaren). Denna gång fördjupar vi oss i funktionen Sök person och den söklista som

blir resultatet av funktionen (bild 1).

Du bör därför ta fram artikel nr 11 och läsa genom den, eftersom de olika flikar och knappar som finns i funktionen där beskrivs i detalj, liksom hur du använder dem vid sökning. Den och övriga artiklar som nämns hittar du på Dis webbplats (se faktarutan).

Här lär du dig mer om att använda söklistor

AV EVA DAHLBERG

Denna artikel är baserad på Disgen version 8.1d, men när det gäller söklistorna finns inte någon skillnad mot 8.1a som användes för den tidigare artikeln om sökning.

Innan du börjar jobba med nedanstående tips bör du göra en säkerhetskopia (om du inte vet hur du säkerhetskopierar, se artikel nr 13 i serien, i Diskulogen nr 73), även om inga avancerade inställningar görs är det alltid bra att ha en färsk säkerhetskopia.

Olika sätt att ta fram en söklista. Du kan göra en sökning i hela eller delar av din databas genom att använda **Sök person** (du använder antingen ikonen/verktygsknappen **kikaren** i verktygsraden eller menyn **Sök – Personer**). Du ska i dialogfönstret klicka på knappen **Nollställ allt** och därefter på knappen **Sök**.

Om du inte fyller i något fält får du fram hela din databas. Om du har flera flockar, och inte har klickat i **Alla flockar** på fliken Grundvillkor, kommer det först upp ett fönster med möjlighet att välja i vilka

flockar sökningen ska göras. Det är då lämpligt att välja alla flockar genom att bara klicka på **OK** (bild 2). Jag föredrar att alltid ha ”**Flockar som du väljer**” som förval på fliken Grundvillkor eftersom jag jobbar med flera olika flockar och ofta vill begränsa sökningen.

Du kan också få fram en söklista från en byggd an- eller stamtavla genom att högerklicka i tavlan (bild 3).

Du kan även ha två

Flik:ind	Efternamn	Förnamn	Född år	Död år
3:6	Johansson	Evelina Ter	1874	
3:7	Åman	Nelly	1880	
3:28	Johansson Å	Nils Hjalmar	1883	1981
3:53	Svensson	Per	1734	1786
3:54	Persdotter	Karna	1749	1791
3:85	Johansson	Simon	1695	1741
3:87	Andersdotter	Kirstina	1729	1762
3:89	Jönsdotter	Bengta	1742	1771
3:91	Olofsdotter	Elna	1733	1778
3:93	Jönsson	Ola	1734	1796
3:97	Nilsson	Bengt	1713	1790
3:98	Tuvesdotter	Karna	1712	1756
3:100	Olsdotter	Pernilla	1731	1766
3:102	Svensdotter	Anna	1732	
3:104	Olsson	Petter	1788	

Bild 1

Bild 2

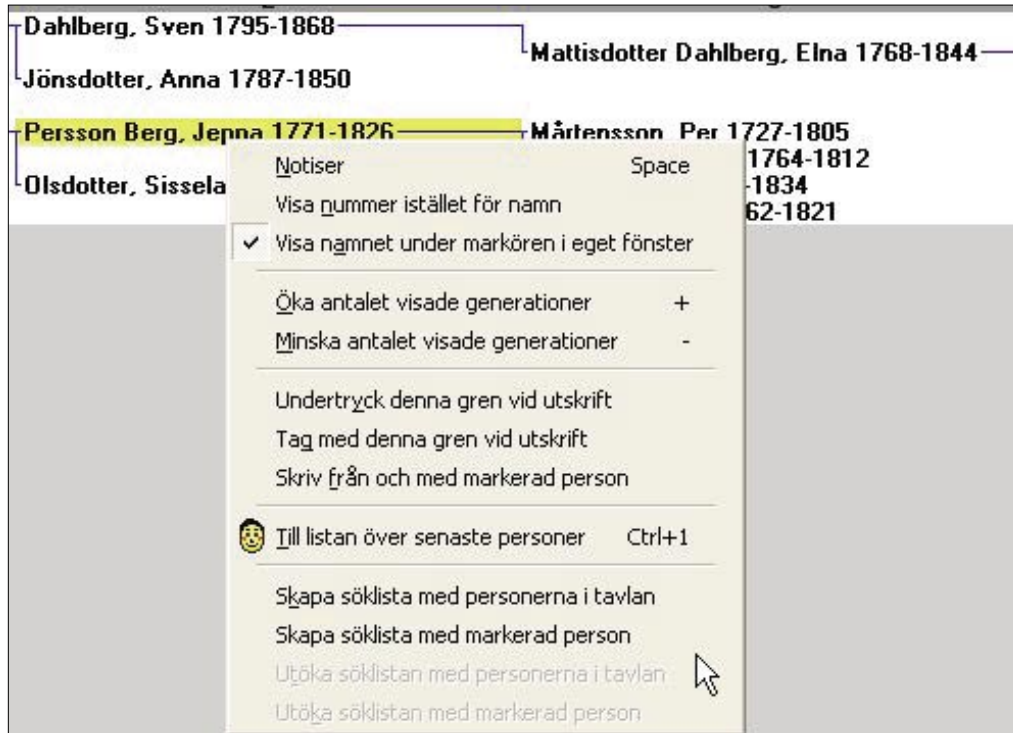

Bild 3

Bild 4

Bild 5

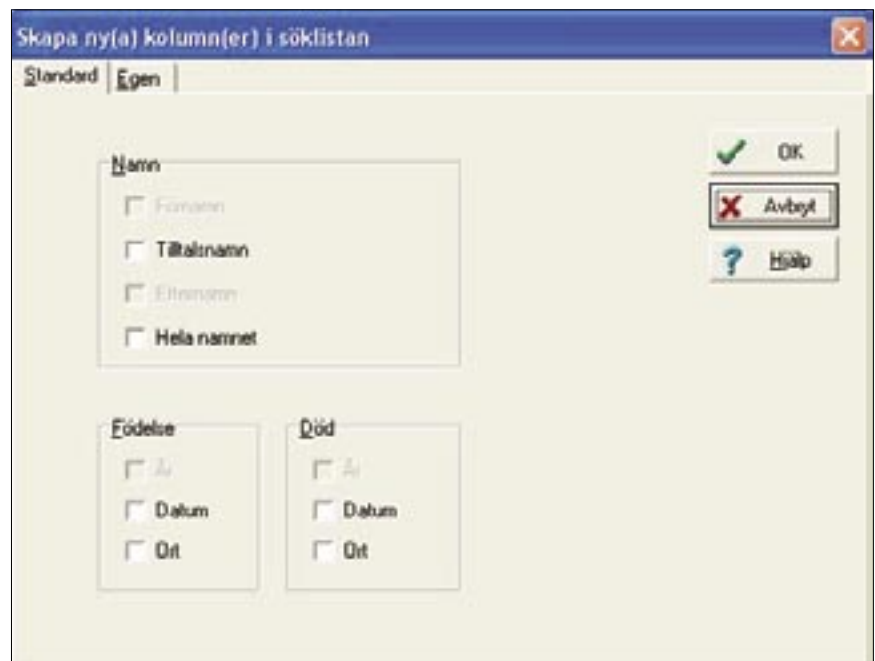

Bild 6

Du kan också få fram din senaste sökning genom att välja **Senaste** på fliken när du använder kikaren, eller genom menyalet **Arkiv - Öppna söklista - Öppna fil ...** Här hittar du filen DefSk11 (har du haft två söklistor finns även DefSk12) som innehåller din senaste sökning. Om du väljer att spara din söklista (genom att högerklicka i söklistan) öppnar du den på nytt genom detta val.

Söktips. Om du väljer att söka på personnamn bör du komma ihåg att du kan använda jokertecken (* eller ?) för att få fram olika stavningsvarianter. Om du t.ex. inte normerat namnen utan använder olika stavning för Per som Pär, Pehr etc. så kan du söka P*r i förnamnsfältet. Varianten P*rs* i efternamnsfältet ger träff på alla Persson/Persdotter med olika stavning, men även efternamn som börjar på Peter eller Petter. För mer om normering av personnamn se hänvisning till Släktforskarförbundets namnlista i artikeln "Har

söklistor öppna samtidigt. Om du t.ex. använt en sökning för att få fram alla personer i en viss släkt finns resultatet i Söklista 1. Vill du sedan göra ytterligare, mer avgränsade sökningar i din databas väljer du i menyraden **Skapa - Nytt Fönster - Söklista 2** och får möjlighet att göra en ny sökning (bild 4).

du kontrollerat din databas nyligen?” (Diskulogen nr 63, december 2003, s. 20–23) och faktarutan.

Kolumnerna i söklistan – högerklicka! I söklistan anges i standardutformningen för varje person det individuella nummer (med ev. flocknummer) databasen givit personerna samt efternamn, förnamn, födelseår och dödsår (bild 1). Söklistan kan utökas med fler kolumner genom att högerklicka när du har markören någonstans på skrivbordet. När du högerklickar med musen kommer en meny upp med dina valmöjligheter (bild 5). Här väljer du **Lägg till kolumn**, och väljer i rutan att bocka för Datum och Ort under de två rubrikerna Födelse respektive Död och sedan OK (bild 6). Du får då med födelse- och dödsdatum och orten för respektive händelse i din söklista.

Synliga kolumner

Om du vill kan du ändra en kolumn till att vara osynlig. Du högerklickar då igen, väljer **Synliga kolumner** och markerar vilken kolumn du vill göra osynlig samt klickar på pilen (bild 7). Du kan när som helst välja att göra den synlig igen. Du kan även ta bort kolumnerna du lade till.

Om kolumnerna inte kommer i den ordning du vill, kan du sedan flytta dem genom att peka på kolumnrubriken och hålla ner vänster musknapp, kolumnstrecket blir då ett tjockare streck, och du kan dra kolumnen dit du vill. Du breddar dina kolumner, för att långa namn ska rymmas, genom att uppe i kolumnrubriken markera det kolumnskiljande strecket så att pekaren blir

en svart dubbelriktad pil och därefter hålla ner vänster musknapp och dra till önskad bredd. Vid utskrift av en söklistas innehåll när alla de nya kolumnerna lagts till är det lämpligt att välja liggande format (under utskriftsformat i utskriftsdialogen). Innan du gör utskrift på papper bör du granska utskriften noggrant. Om det blir för trångt på papperet minskar programmet bredden på kolumnerna och tar ibland även bort sista kolumnen.

Sortering

Nu kan du sortera kolumnernas innehåll i den ordning du vill. Uppgifterna blir alltid i stigande ordning, men vilken kolumn vill du sortera på? Programmets grundinställning är individnummer, den parameter du har minst nytta av.

Jagsorterar oftast födelse- datum, födelseår, förnamn, efternamn när jag t.ex. ska söka en dublett, men har du många ofullständiga datum är ordningen födelseår, förnamn, efternamn bättre (du behöver då ha kvar kolumnen födelseår som synlig). En anledning till att sortera på födelseår och förnamn före efternamnen är att personen du har som barn kanske står med patronymikon (fadersnamn, t.ex. Andersson, Andersdotter) i din databas, medan den vuxne mannen kan ha ett annat efternamn från dina uppgifter om honom som vuxen.

Asterisk

Vid sortering på förnamn som förstahandsval bör du notera att en asterisk-markering av tilltalsnamnet gör att samma namn sorteras i olika grupper med och utan asterisk (bild 8). Det kan du delvis komma runt genom

Bild 7

att lägga till kolumnen Tilltalsnamn (bild 6). Programmet förutsätter då att när man inte markerat med en asterisk så är det första namnet tilltalsnamn.

Du markerar ditt förstahandsval genom att ställa dig någonstans i den kolumnen med pekaren, högerklicka för att få fram valmenyn (bild 5), välj **Sortera enbart denna kolumn** (vilket innebär förstahandsvalet). Därefter ställer du dig i nästa kolumn, högerklicka och välj **Sortera därefter också kolumn**, och upprepa sedan proceduren tills du sorterat de tre-fyra kolumnerna.

Sortera inte allt

Du behöver inte sortera samtliga kolumner. Om du avser använda söklistan för att kontrollera eller komplettera dödsdatum i en dödbok, väljer du att sortera på dödsdatum som förstahandsval.

Användningsområden för söklistor. Jag använder söklistorna i en rad olika sammanhang, t.ex. för att

förbereda mig inför ett besök på ett landsarkiv eller när jag sitter och systematiskt går genom en kyrkbok från en socken. Det är ett smidigt sätt att söka personer med samma efternamn, förnamn eller från en viss socken eller ort. Genom att utöka till alla dessa synliga kolumner kan jag också lätt se för vilka personer jag saknar en grundläggande uppgift.

Söka på gård

Jag ser snabbt om jag bara har år och inte komplett datum, eller om jag saknar dödsuppgiften eller saknar en församling. Att sortera i ortkolumnen är lite besvärligt eftersom den skriver gård/by/församling, man kan inte i denna kolumn få programmet att bara ange församlingen. Däremot kan du välja att bara söka på en gård eller by genom att välja Disgenorten med hjälp av lampan vid ortfältet. Det finns en möjlighet att skapa egna kolumner (valet Lägg till kolumn) där du kan välja 'standard' eller 'egen' men detta går jag inte in på.

50:252	Bengtsson	Karl Alfred*
50:185	Olsson	Karl Teodor
50:64	Persson	Karl* Albin

Bild 8

Ibland använder jag söklistorna för att se om jag har en person i basen sedan tidigare, innan jag lägger in en ny person, andra gånger för att se vad nästa steg i forskningen är – som t.ex. att beställa kopior på bouppteckningar. Du kan också använda söklistorna för att söka begränsade grupper av personer. Jag har redan nämnt några men du kan också söka på yrke, enbart män eller kvinnor, enbart personer där du har använt notisen **Oforskat** eller en viss flagga (bild 9) eller personer under avgränsade tidsperioder (se närmare beskrivning i artikel 11).

Från de övriga flikarna i sökfunktionen, det finns

som du ser fem flikar du kan välja från, kan du ange ytterligare sökvillkor och ändra vilka notiser du vill söka i. Du söker efter alla ifyllda fält samtidigt (och villkor mellan samtliga flikar), det är därför viktigt att alltid nollställa när du gör en helt ny sökning så att inte en gammal inmatning ligger kvar på en flik du inte har framme.

Söka på ord

Man kan därmed kombinera sökvillkor så att man tar ut alla Andersson på fliken **Grundvillkor** och begränsar till Disgenorten Nederkalix med underliggande Disgenorter på fliken **Ytterligare villkor**. Vill man sedan begränsa tidsperio-

den går det, du kan t.ex. ta fram alla som är födda eller avlidna ett visst år.

Jag gör också ofta sökningar på ord i fälten Kommentarer (bild 10) och/eller Övrig text, t.ex. efter ”möjligen” eller ”troligen” för att få fram notiser där jag noterat en tveksamhet till en uppgift och där jag nu vill försöka lösa dessa uppgifter. Jag kollar också den vägen i textnotiserna efter de felstavningar jag vet med mig att jag ofta gör i fritexten.

Kartfunktionen

I artikelserien ”Lär dig mer om Disgen 8” har en användning av söklistan tagits upp när det gäller att

använda kartfunktionen (se denna artikelseries del 6 i Diskulogen nr 66). Utanför artikelserien har andra användningsområden för söklistan beskrivits. Den kan användas för att göra ett utdrag till andra forskare (se artikeln om gedcom-utdrag i Diskulogen nr 66, sidan 30–33) där söklistan fås fram från den byggda antavlan eller html-utdrag. Man kan även söka fram alla personer från en viss ort till ett sådant utdrag. En annan användning beskrivs i Diskulogen nr 71, på sidan 26, nämligen att söka fram personer i databasen för att komplettera källuppgifterna för personerna.

”Radera personer”

Om du vill radera personer ur söklistan högerklickar du och väljer ta bort aktuell rad, eller så trycker du på delete-knappen på tangentbordet, du raderar inte personen från databasen. Du kan den vägen t.ex. ta bort levande personer ur söklistan innan du gör ett html-utdrag eller en gedcom-fil.

Från söklista till familjeöversikt och notiser. När du har en söklista framför dig på skärmen kan du skriva ut dess innehåll eller skriva ut antavlor för varje person i söklistan. Men du kan också gå till familjeöversikten för varje person genom att klicka på den gula knappen i den lodräta verktygsraden till vänster, du kommer till familjeöversikten för den person som är markerad i söklistan. När du har en aktiv söklista ser du i familjeöversikten också längst ner i vänster

Bild 9

Bild 10

5:583 Larsson Fahnspets	Johan	1823-03-13	Sangis, Nederkalix (BD)	1894-07-04	Sangis, Nederkalix (BD)
5:643 Fahnspets	Johannes	1823-03-13	Sangis, Nederkalix (BD)		

Bild 11

Lär dig mer om Disgen 8

verktygsrad två gröna pilar, med vars hjälp du vandrar upp och ner i söklistan och den personen direkt visas som centumperson i en familjeöversikt. Du kan även använda Page Up/Page Down-knapparna på tangentbordet för att vandra i söklistan. För andra datorer kan det i stället vara de vanliga piltangenterna som ska användas.

Om du vill kan du dela skärmbilden i två delar så att du ser familjeöversikten och söklistan samtidigt, du klickar då på knappen med det tudelade fönstret i verktygsraden till vänster. Det går också att direkt öppna notiserna för den i söklistan markerade personen, med knapparna i verktygsraden till vänster, mellanslag eller med högerklick.

Men se där i söklistan (bild 11) – är det inte en misstänkt dubblett? Den tar vi itu med en annan gång.

FAKTA

- En sammanställning av artiklarna i serien "Lär dig mer om Disgen 8" finns i Diskulogen nr 75, på sidan 27. Du hittar dem också i DisForum under avsnitt 3. Disgen – Släktforskarprogrammet – Artikelserien – "Lär dig mer om Disgen 8". Där är du välkommen att diskutera denna och andra artiklar.
- Om du inte har äldre nummer av Diskulogen så hittar du dem på DIS webbplats, under Diskulogen – Äldre nummer i pdf-format (www.dis.se/diskulogen/diskulogindex.htm). Det är dock en medveten fördröjning så att de två senast utkomna tidningarna inte läggs ut på webbplatsen. Däremot är det ingen fördröjning på artiklarna i DisForum ovan.
- Släktforskarförbundets namnlista (andra upplagan) finns på Nättidningen Rötter (www.genealogi.se/namnnorm.htm).